

Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ.

Стаття 5 Конституції України

№49 (65)

Наша ГРОМАДА

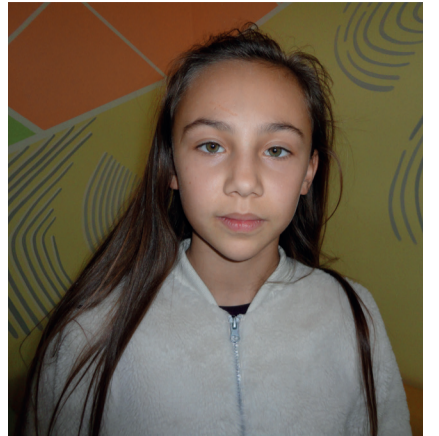
П'ЯТНИЦЯ,
7 грудня '18

Математика, танці і кубик Рубика

Третє місце в районній олімпіаді з математики недавно посіла Олеся Бабій, яка навчається у восьмому класі катеринівського корпусу ліцею «Нова школа».

– Математика мені подобається, – зізнається дівчина. – Мені цікаво на уроках, які проводить Лариса Григорівна (Лариса Бурдільна – вчитель математики ліцею. – В.І.).

Ця олімпіада для Олеси не перша, вона й у минулі роки брала участь у районних предметних олімпіадах – з рідної мови, математики, фізики. Знаючи, що дівчинка тривалий час займається танцями (у школі естетичного виховання «В гостях у казки» у селищі Новому, про це «НГ» кілька місяців тому розповідала), цікавилася її новими досягненнями у цьому мистецтві.

Закінчення на стор. 3

Дату визначено

Об'єднавчий Собор Української православної церкви відбудеться 15 грудня 2018 року у церкві святої Софії. Про це повідомив президент Петро Порошенко на форумі місцевого самоврядування. Собор має проголосити створення автокефальної Помісної Православної Церкви в Україні, затвердить її статут і обере предстоятеля.

Вселенський патріарх Варфоломій підписав відповідні

листи з запрошеннями ієрархам Української православної церкви Київського патріархату, Української автокефальної православної церкви та Української православної церкви Московського патріархату брати участь у цій історичній події.

Як свідчать результати соціологічного опитування, створення автокефальної Української православної церкви підтримує майже половина українців.

Медична допомога приїздитиме швише

Міністерство охорони здоров'я наступного року реформує службу екстреної медичної допомоги. Зокрема, на Кіровоградщині передбачається за кошти державного та місцевого бюджетів створити об'єднану диспетчерську службу, яка спря-

муватиме до пацієнта машину, що знаходиться найближче до адреси виклику. Мета – забезпечити виконання нормативу: у місті швидка допомога прибуває до пацієнта за 10 хвилин, у селі – за 20 хвилин.

Мистецтво милосердя

Самодіяльні артисти з Катеринівського БК днями побували в Обознівському психоневрологічному інтернаті, де виступили з концертом перед мешканцями закладу. Лунали пісні, виконувалися танки.

Захід приурочувався Міжнародному дню людей з інвалідністю. Директор інтернату Олександр Дудка каже, що підопічні були дуже раді такій увазі з боку катеринівських артистів, що концерт їм сподобався.

Покарання посилено

Зважаючи на значну кількість дорожньо-транспортних пригод, скоєних п'яними водіями, Верховна Рада посилила відповідальність за керування транспортними засобами в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння. Зокрема, стаття 286-1 закону про керування транспортом в стані сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції за кермом,

передбачає покарання у вигляді штрафу від 17 тисяч до 34 тис. грн з позбавленням права керування на строк до 3 років. Ті самі дії, вчинені повторно, вже караються штрафом у 51 тис. грн з позбавленням права керування на строк від 2 до 3 років. Крім того, законом за водіння транспорту в стані алкогольного сп'яніння передбачається кримінальна відповідальність. Цей закон почне діяти тільки з 2020 р.

Влаштують на роботу

Державна служба зайнятості спільно з Міністерством юстиції буде працевлаштовувати боржників за аліментами для стягнення боргів.

Такої домовленості досягли керівники цих відомств. Причина

– органами Державної виконавчої служби вже відкрито понад 100 тисяч виконавчих проваджень щодо тих, хто не може сплатити аліменти через відсутність у них постійної роботи або майна.

Цирк розвеселив

Минулої середи до Катеринівки завітали артисти цирку «Корона» з обласного центру. У будинку культури на них чекали більше півтори сотні школярів з усіх корпусів ліцею «Нова школа». Було дуже весело, ніхто не сумував, бо артисти старалися усіх розсмішити, і, кажуть, це їм вдалося. До речі, артисти «Корони» не вперше відвідують Катеринівку – торік вони теж розважили юних глядачів. Цього разу запросив їх Центр культури й дозвілля сільської ради, автобуси для перевезення дітей надав ліцей.

7 грудня – День місцевого самоврядування

Працювати для людей

Цьогорічний День місцевого самоврядування Тетяна Забродська зустріла у статусі топ-посадовця Катеринівської об'єднаної територіальної громади – на неї, секретаря сільської ради, покладено обов'язки голови після дострокового складення повноважень Тетяною Терещенко.

Треба зазначити, Тетяна Забродська у самоврядуванні – зовсім не новачок, працює в цій сфері більше десяти років, і все ж виконувати функції першої особи для неї – справа нова. Тому в планах Тетяни Іванівни на найближчий час – зустрітися з жителями сіл, які входять до ОТГ, це дасть їй можливість з'ясувати, чого хоче нині громада. Утім, за словами Забродської, люди й самі часто нагадують місцевій владі про питання, які потрібно вирішити. Найбільшу активність проявляють жителі так званої старої Катеринівки та Обознівки.

А ось що розповіла Тетяна Забродська кореспонденту «НГ» про повсякденну роботу апарату Катеринівської сільської ради:

– Наш працівник допомагає людям, які звертаються з питань субсидій, заповнити бланки заяв-деклараций. Відвозимо їх в районне управління соцзахисту. Потім привозимо сюди документи про призначення субсидій, віддаємо їх людям. Ведемо й паспортну роботу – реєструємо людей за місцем проживання, знімаємо їх з такої реєстрації. Приймаємо заяви про надання матеріальної допомоги – місцевою програмою «Турбота» передбачено по 2400 гривень людям, які тяжко захворіли. Видаємо пільговикам проїзні, які дають змогу користуватися безплатно пасажирським транспортом (про ці перевезення подбала Катеринівська сільська рада).

Що стосується рішень сільської ради, Тетяна Забродська зазначила, що багато таких актів стосуються земельної сфери.

– Люди масово звертаються до ради з проханням передати їм у приватну власність земельні ділянки, на яких знаходяться їхні житлові будинки, – сказала секретар ради.

Зачепила Забродська і питання щодо земель на території Катеринівської ОТГ, які держава передає у відання самоврядного органу:

– Зараз проводиться реєстрація цих земель за сільською радою. Як розпоряджатимемося ними далі? Вважаю, першочергово слід забезпечити землею учасників АТО, вони цього заслужили.

Згадала Тетяна Забродська і про вже здійснені реформи в місцевій соцісфері:

– Утворено ліцей «Нова школа», до якого увійшли Катеринівська, Олексіївська та Володимирівська школи. Місцеві БК та клуби об'єднано в центр культури та туризму. Заклади освіти та культури розвиваються. Завдяки такій реорганізації ще й тісніша-

ють зв'язки між селами, які входять в нашу ОТГ. Наприклад, олексіївські діти віднедавна займаються в гуртку англійської мови, який діє в Катеринівці. А самодіяльні артисти їздять у сусідні села в межах ОТГ, де дають концерти.

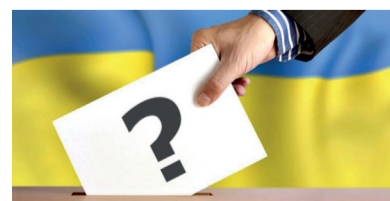
Вітаючи депутатів Катеринівської сільської ради, членів її виконкому та працівників виконавчих органів, виконуючих обов'язків старост Володимирівки та Олексіївки з професійним святом, Тетяна Забродська каже:

– Дякую за компетентність, за відповідальність, за активну громадську позицію, за бажання працювати для людей. Бажаю доброго здоров'я, щастя, благополуччя. Нехай людська вдячність та повага будуть нагородою за вашу нелегку працю, а любов та підтримка ближніх зігривають серця серед щоденних турбот.

Віктор ІВАНЕНКО

Де що про вибори президента 2019 року

Наша країна живе майбутніми президентськими виборами. Про це вже кілька місяців нам нагадують щити на вулицях міст з портретами претендентів на найвищий державний пост та рекламні ролики на телебаченні. Але це ще не виборча кампанія. Офіційно вона розпочнеться тільки 31 грудня. Тоді можна буде висувати кандидатів та розгортати агітаційну роботу.

Згідно з чинним законодавством, право на висунення кандидатів мають політичні партії. Кандидатом можна стати й шляхом самовисунення. Головне

– встигнути до 4 лютого подати до ЦВК відповідні документи для реєстрації, на яку відведено всього п'ять днів – до 9 лютого.

Як відомо, Верховна Рада своєю постановою підтвердила, що президентські вибори пройдуть 31 березня наступного року. Якщо жоден із кандидатів не набере більше половини голосів виборців, то 21 квітня відбудеться другий тур.

Закінчення на стор. 2

Володимир Кухта: Ми отримали право ухвалювати рішення в інтересах громади

Минуло трохи більше року відтоді, як у нашій об'єднаній територіальній громаді відбулися перші вибори і почав діяти орган самоврядування – Катеринівська сільська рада. За роботою сільської ради і її виконавчих органів уважно стежить генеральний директор ПАТ «Кіровоградське рудоуправління» Володимир Кухта, який дуже багато зробив для створення ОТГ та всіляк підтримує її. Він же як член виконкому Катеринівської сільської ради причетний до рішень самоврядного органу. Редакція «НГ» попросила Володимира Валентиновича поділитися думками з приводу зробленого сільською владою та щодо майбутнього громади.

– Один з головних результатів децентралізації, які ми вже відчули, – сказав Володимир Кухта насамперед, – це те, що отримали право самостійно ухвалювати рішення з низки питань, раніше віднесених до компетенції державних органів. Зокрема, тепер сільська рада може розпоряджатися земельними ділянками на підпорядкованій території, які донедавна належали державі. При передачі нам цієї землі виявилось: у часи, коли нею віддали державні органи, ряд наділів отримали люди, які ніякого стосунку до місцевих сіл не мали і не мають, а були наближені до влади (у сільських радах і не знали про те, що державні чиновники так розпорядилися тими ділянками). Тепер, коли ми отримали право розпоряджатися землею в інтересах громади, наше завдання – розподілити решту землі, що належала державі (а лишилося її багато), за принципом соціальної справедливості. Наприклад, при виділенні землі учасникам АТО треба брати до уваги, чи є вже у них ділянки, яка їх площа.

Що стосується бюджету об'єднаної територіальної громади, Володимир Кухта зауважив:

– Завдяки децентралізації у громаді залишається 60 відсотків зібраного на її території податку на доходи на фізичних осіб – ПДФО, раніш він цілком спрямовувався до бюджетів вищих рівнів. Але навіть якщо не брати до уваги ПДФО, місцевих податків до бюджету Катеринівської ОТГ нинішнього року надходить більше (приблизно на 15 відсотків), ніж їх збиралося торік на цій же території. Надалі, вважаю, обсяги зібраних місцевих податків збільшуватимуться.

Розповів Володимир Кухта і про причину цієї тенденції:

– Нам вдалося змінити структуру місцевих податків. Зокрема, затверджено максимальні ставки податків для фізичних осіб, які займаються сільгоспвиробництвом, – так званих одноосібників. Раніше вони були мінімальними, що викликало справедливе обурення тих фермерів, які чесно платять податки. Тепер наша громада за обсягом податків, сплачених одноосібниками, – на першому місці в районі.

Далі Володимир Кухта поділився ось яким спостереженням:

– В Обознівці і Катеринівці одноосібників немає. В Олександрівці їх – трохи. А у Володимирівці – багато. Тобто чим далі від центру громади, тим їх більше. Деякі хитрують – декларують, що самі обробляють землю, а насправді віддають її в оренду фермерам (ніяких договорів при цьому, ясна річ, не укладається). Деякі, щоб показати, ніби доходів немає, заявляють, що дають землі відпочити – залишають поля під пар. Ви вірите в те, що у Володимирівці у третьому тисячолітті, в епоху інтенсивного землеробства, взяли застосовувати дідівський спосіб – залишати поля під пар?

– Такі хитрування – здавалося б, дрібниці, – продовжує Володимир Кухта. – Але громада уже не дивиться на них крізь пальці. Адже люди розуміють: ухилитися від платежів у спільний бюджет – це нечесно. А за рахунок того бюджету стільки корисного для всієї громади треба зробити!

Торкнувся Володимир Кухта і питання про діяльність місцевої освітньої сфери,

яка тепер підпорядковується самоврядному органу:

– Таке управління школами і дитсадками виявилось ефективнішим, ніж попереднє, коли ці заклади перебували у віданні райдержадміністрації.

Також Кухта повідомив:

– На початку 2019 року буде укладено договір з однією з автошкіл Кропивницького про те, щоб її працівник навчав учнів нашого ліцею водінню авто. Це запропонував відділ освіти сільської ради. Коли обговорювалося це питання, дехто висловлювався за те, щоб школярі вчилися водити легковіки. Я наполіг на тому, щоб навчання проводилося на вантажівках. Підприємствам, які наповнюють місцевий бюджет, завжди потрібні водії вантажівок!

Завівши мову про галузь комунальну, Володимир Валентинович нагадав, що недавно КП «Обрій» отримало сміттєвоз, придбаний сільською радою за кошти з держбюджету.

– Тепер треба вчитися цивілізовано поводитися з відходами, – зазначив Кухта. – Бо деякі селяни кажуть, що їм послуги з вивезення сміття – ні до чого. Мовляв, папір вони спалюють, а рештки їжі віддають свиням. Не вірю, що нині хтось обходиться без пластикових пляшок, без поліетиленових пакетів.

Володимир Кухта підкреслив:

– На моє переконання, послуги з вивезення сміття мають бути у нас безплатними.

Також він повідомив, що місцеві комунальники невдовзі наведуть лад у посадках:

– Ці посадки сільська рада з боєм забрала у держави. Тепер треба розчистити їх від хмизу, сміття, порослі. ПАТ «Кіровоградське рудоуправління» придбало агрегат для подрібнення гілок, яким користуватимуться працівники КП «Обрій». Отже, громада матиме паливо для шкіл, дитсадків. Можна буде виділяти його малоїмущим.

А ще, за словами Володимира Валентиновича, є необхідність в автобусному маршруті Катеринівка – селище Нове – Олександрівка, і організувати перевезення за ним може Катеринівська сільська рада.

– Такий маршрут дуже потрібен, бо чимало наших людей працює у селищі Новому, – пояснив Кухта. – Автобус, який би курсував за цим маршрутом, у нашої сільради є.

А ось як відповів Володимир Кухта на запитання про можливість приєднання до Катеринівської ОТГ сусідніх громад:

– Нам не вигідно приєднувати до себе сусідні території, оскільки їх економічний розвиток залишає бажати кращого. Маю на увазі Могутнє, Овсяниківку, Івано-Богдантне, Грузьке. Але державна політика нині така, щоб фінансово спроможні ОТГ приєднували до себе слабші сусідні громади. Ще рік – два, і приєднання відбуватиметься в адміністративному порядку. Та й гранти, якими США і Європа підтримують децентралізацію в Україні, розраховані на ОТГ з кількістю населення 5 тисяч і більше. Тому нам доведеться приєднувати до себе сусідні громади. Та й перспективним планом формування територій громад Кропивницької області це передбачено. Але процес об'єднання громад гальмується сільськими головами, які не бажають залишати посади достроково.

Записав Віктор КРУПСЬКИЙ

Електропідстанція управляється з планшета

Якщо ПАТ «Кіровоградське рудоуправління» обзаветься черговим екземпляром новітньої техніки, про це швидко дізнаються в Катеринівці, та й в інших селах об'єднаної громади, де теж проживають гірники.

А от недавнє переоснащення підприємством власної електропідстанції, яка подає струм до кар'єру і Катеринівки, пройшло непомітно для місцевих жителів, хоча тепер, завдяки новому обладнанню, вони – значно захищеніші від перебоїв в електропостачанні, ніж раніш.

– До цього наша електропідстанція була обладнана старень-

ким роз'єднувачем, наповненим мастилом, яке й гасило іскру у момент вимикання, – енергетик кар'єру Володимир Бібік намагався пояснити кореспонденту «НГ» суть переоснащення простою мовою. – Замість нього встановили сучасний вакуумний вимикач, який і безпечніший, і в обслуговуванні простіший, ще й управляється комп'ютером через інтернет.

– Тепер з допомогою ось цього планшета, – Володимир бере портативний «Samsung», – маю змогу контролювати розходи електроенергії за кожною з ліній, які ведуть з підстанції.

А в разі обриву електролінії бачитиму, де це сталося. Завдяки цьому оперативніше усуватимуться несправності. – У Кіровоградському районі таке обладнання – лише в нас, – веде далі енергетик. – Його в себе починає встановлювати облэнерго, воно ж порекомендувало зробити це нам.

Віктор ІВАНЕНКО

Громада чекає мудрих і ефективних рішень

День місцевого самоврядування – в одному ряду з важливими для нашого народу датами, пов'язаними зі здобуттям Україною незалежності, розбудовою власної державності та демократії. День місцевого самоврядування – це привід підбити підсумки роботи народних обранців, скласти плани на майбутнє.

Інтереси Катеринівської об'єднаної територіальної громади представляємо ми, чотирнадцять депутатів. У кожного – свої погляди, свої методи роботи. Але всі ми зацікавлені в одному – у розвитку і процвітанні наших сіл. Тому вдячна вам, шановні колеги-депутати, за те, що, приборкавши свої амбіції і партійні настанови, працюєте конструктивно і злагоджено.

На нас покладено багато функцій – дбати про економічний розвиток території, поліпшувати її благоустрій, надавати соціальні і адміністративні послуги, розвивати культуру, первинну ланку охорони здоров'я, середню, дошкільну та позашкільну освіту, організувати пасажирські

перевезення, забезпечувати надання житлово-комунальних послуг, дбати про об'єкти комунальної власності.

З початку діяльності Катеринівської сільської ради нею зроблено дуже багато хороших потрібних справ. Мова – не про мегапроекти, а про велику кількість невеликих досягнень, які, власне, й роблять умови життя у наших селах комфортнішими. Мабуть, для жителя столиці ремонт приміщення провінційного ФАПу не виглядає масштабним проектом, однак для мешканців тієї місцевості він є надзвичайно важливим. Звісно, мені і, га-

даю, більшості земляків хочеться, щоб розвиток нашої території був ще динамічнішим. Але, повірте, тих досягнень, які є, не було б, якби не енергія, з якою працюють депутати нашої ради, виконуючі обов'язки старост. Багато зроблено, та ще більше планів на майбутнє! Вірю: разом ми їх втілимо в життя!

За нами, депутатами, – громада, люди, які сподіваються на те, що їхнє життя стане кращим, що місцеві проблеми, які накопичилися за багато років, буде розв'язано. Ці люди ходять з нами одними вулицями, тож можуть щоденно оцінювати нашу роботу, наші вчинки, судити про нашу порядність.

Вітаючи з Днем місцевого самоврядування, бажаю депутатам Катеринівської сільської ради, членам її виконкому, працівникам виконавчих органів, виконуючим обов'язки старост доброго здоров'я, благополуччя, щастя. Нехай наші рішення будуть мудрими і ефективними, адже саме цього від нас чекає громада.

Людмила КУЙДА,
депутат Катеринівської сільської ради

Депутат Катеринівської сільської ради, художній керівник Володимирівського клубу Світлана Ніколаєнко на запитання, чи змінилося щось у їхньому селі після утворення об'єднаної територіальної громади, не вагаючись відповідає: так. І додає: якби все залишалося по-старому, їхнє село мало б сьогодні децю інший вигляд.

Без перебільшення, Володимирівка в нинішньому році помітно причепурилася – чисті вулиці, доглянуті громадські будівлі, побілені бордюри, немає й звичних заростей з бур'яну і дикої порослі. Депутат пояснює: це результат діяльності комунального підприємства «Обрій» створеного сільською радою, зокрема, й для підтримання належного санітарного порядку в селах об'єднаної громади. Його працівники протягом року розчищали зелені насадження, викошували бур'яни обабіч доріг тощо.

– Сьогодні вулиці в нас прибираються не від випадку до випадку, а регулярно, – каже Світлана Іванівна. – І урни вже не стоять місяцями забиті сміттям, як було раніше.

Але зовнішній вигляд села – це так би мовити лише фасад, а що ж за ним? Цікавлюся, як ставляться володимирівці до життя в об'єднаній громаді.

– По-різному, – мовить Світ-

лана Іванівна. – Дехто так і запитує: а яка нам користь від того, що ми об'єдналися? Коли починаю перераховувати зроблене, погоджуються: користь є. Можна, наприклад, казати, що двісті гривень, які видали пенсіонерам до Дня незалежності, – гроші не великі, але ж раніше й такого не було. А взяті наш дитсадок. Уже не один рік він стоїть закритий, а відтак місцевих малюків змушені возити в олексіївський дитсадок, що не дуже незручно, особливо батькам, бо вони переживають за своїх дітей. І ось під час минулорічних виборів кандидат в депутати сільської ради Тетяна Олександрівна Кухта пообіцяла відновити роботу володимирівського дитсадка, і вже навесні тут з'явилися ремонтники – працівники ПАТ «Кіровоградське рудоуправління», які безоплатно змонтували нову електропроводку тощо. Завершити повністю ремонт не вдалося через брак коштів, але, я впевнена, сільська рада їх виділить, і вже наступного року дитсадок знову наповниться дитячими голосами.

Як депутат можу стверджувати, що об'єднана територіальна громада – це насамперед великі фінансові можливості, адже бюджет ОТГ у кілька разів перевищує бюджети трьох колишніх сільських ради разом узяті, що дозволяє краще дбати про наших людей. Наведу ще один приклад. В нинішньому році також відремонтовано нашу лікарську амбулаторію. Сьогодні це сучасне приміщення, тут є вода, змонтовано санвузол. Для отримання первинної допомоги людині не

потрібно їхати до районної лікарні.

Зрушення в культурному житті села Світлана Іванівна теж вважає результатом того, що їхнє село погдилося стати частиною об'єднаної громади. Самотужки воно не змогло б розвивати цю дуже потрібну сферу, тим більше, що чимало володимирівців вже й дорогу до клубу забули.

– Колишній клуб був найпопулярнішим місцем у селі, сюди тягнулися і дорослі, і діти, – розповідає. – Наших учасників художньої самодіяльності добре знали в районі, їх запрошували на фестивалі й конкурси, а потім залишилася тільки вокальна група «На струнах душі». Ніяких гуртків, нічого не було. Причина одна – брак грошей для оплати праці фахівців. Тепер інша справа, тепер нам затвердили аж чотири ставки культпрацівників, і

вже діють драматичний, вокальний та хореографічний гуртки. Репетиції проходять майже щодня.

Ніколаєнко пишається, що їхні юні артисти беруть участь у збірних концертах, виступають на сценах інших клубів та будинків культури. Вважає, що це їх окрилює, додає їм натхнення і старанності.

– Узагалі дітки наші – великі молодці, – продовжує. – Зараз вони готують новорічну програму, допомагають оформляти сцену. Сподіваємося, що побачити їхні виступи прийде чимало односельців.

На закінчення вона повідомляє ще одну приємну новину: наступного року їхній клуб теж відремонтують – вже приїздили будівельники, щоб порахувати, скільки і яких матеріалів буде потрібно. Це зайвий доказ того, що після об'єднання в одну велику громаду володимирівців не кинули напризволяще, про них дбають...

Валерій М'ЯТОВИЧ

Децю про вибори президента 2019 року

Закінчення. Початок на стор. 1
Його результати ЦВК має оголосити до 1 травня, а опублікувати в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр» – до 4 травня. Не пізніше 3 червня новообраний президент має присягнути народові на урочистому засіданні Верховної Ради України.

Щодо передвиборчої агітації, то проводити її можна буде до опівночі останньої перед днем голосування п'ятниці. Це одна з найзатратніших статей виборчої кампанії. Як уже повідомлялося в ЗМІ, деякі партії на розкрутку свого лідера у другому та третьому кварталах нинішнього року витратили до ста мільйонів гривень. Протягом січня – березня ці витрати помітно зростуть, адже, за прогнозами експертів, наступні президентські вибори будуть одними з найдорожчих в історії незалежної України. Припускається, що на перемогу зможуть розраховувати кандидати, які матимуть в своєму розпорядженні від 80 до 250 млн доларів США!

Попри величезне фінансове навантаження на кандидатів та їхні команди, найтяжче все ж такі доведеться виборцям. З-поміж десятків претендентів (на сьогодні про свій намір балотуватися заявило вже близько

40 чоловік) їм належатиме обрати того єдиного, хто їх не підведе. І складність тут полягає не тільки в кількості претендентів, а насамперед в «розгулі популізму». Політики не соромляться обіцяти навіть те, що ніколи не виконають. Наприклад, удвічі знизити вартість природного газу для населення, не позичати кошти в Міжнародного валютного фонду тощо. Таке враження, що триває змагання, чия обіцянка буде фантастичнішою.

Виникає запитання: то за кого ж голосувати, щоб не помилитися? Кажуть, треба уважно читати програми кандидатів. Треба, от тільки не забуваймо, що ще жоден переможець виборів не був відкликаний за невиконання своєї програми. Тобто однієї програми буде недостатньо, потрібно враховувати й такі характеристики кандидата як чесність, порядність, спроможність аналізувати ситуацію й пропонувати розв'язання проблем, а не лише гучно проголошувати гасла. І в жодному випадку не спокушати продуктивними наборами чи грошима, що їх, з огляду на великий ажіотаж ще до початку виборчої кампанії, щедро пропонуватимуть окремі кандидати та їхні партії.

Валерій М'ЯТОВИЧ

Математика, танці і кубик Рубика

Закінчення. Початок на стор. 1
Школярка скромно повідомляє, що улітку нинішнього року у складі хореографічного театру «В гостях у казки» побувала на світовому танцювальному форумі в Польщі (після розмови з Олесею дізнаюся із сайту школи естетичного виховання «В гостях у казки», що новенький колектив на світовому форумі у Польщі визнано найкращим, що він отримав кубок і диплом за високу професійність, неперевершену техніку і сценічну культуру).

Захоплюється Олесья ще й складанням кубика Рубика. Її досягнення – кубик «три на три» складає за 30 секунд, а «чотири на чотири» – поки що за дві хвилини.

Прощаючись з Олесею, бажаю їй успіхів у навчанні, танцях і розв'язанні головоломок, вигаданих легендарним угорським винахідником Ерньо Рубиком.

До речі, крім Олесі Бабій, на районних предметних олімпіадах нинішнього року з учнів ліцею «Нова школа» вдало виступили катеринівська одинадцятикласниця Поліна Драган (перші місця в олімпіадах з історії та української мови й літератури), десятикласниця Руслана Іванченко, теж катеринівська (друге в районній олімпіаді з російської), та Настя Огородник, дев'ятикласниця з олексіївського корпусу (третє у районній олімпіаді з хімії).

Віктор ІВАНЕНКО

На відпочинок – до Катеринівки

Минулої неділі чотирнадцять школярів з Володимирівки та сім із Лісного гарно відпочили в дитячому кафе, що в Катеринівці. Вони ласували морозивом, гралися, слухали музику. Організували цю поїздку депутат Катеринівської сільської ради Світлана Ніколаєнко, дітей супроводжували вчителька Тетяна Мошак та матері найменших школярів.

Як жили українські студенти у давнину

Триста років тому життя ківських студентів було важчим, але насиченішим за нинішнє. Зубріння предметів розбавлялося гулянками, тілесними покараннями і необхідністю випрошувати їжу.

Більшість студентів Києво-Могилянської академії жили в орендованих кімнатах. Це давало відносний комфорт. Однак, господарям було важко терпіти постійне перебування сторонніх людей у їхніх будинках. Наприклад, у 1752 року студент Василь Зарудний погрожував зарізати свого орендодавця Семена Юрченка. Джерелом їх конфлікту стала служниця Таня, яка занадто довго просиділа в кімнаті у орендаря. Годувати можливу дитину Семен не хотів.

Найбідніші студенти селилися в гуртожитках, які називали бурсами. За проживання не пла-

тили. Будівля бурси поділялася на кілька кімнат. У кожній – стіл у всю довжину і піч з лавками з боків. Ліжок не було. Антисанітарія була моторошна, а щоб хоч якось зігрітися, студентам часто доводилося красти дрова.

В бурсах панували злидні. Найкращі з бідних студентів отримували стипендію (кондицію). Іншим доводилося підробляти некваліфікованою працею.

Бідні голодні бурсаки просили милостиню. Вони ходили по

хатах і декламували вірші або ж водили вертепи.

Часто бурсаки наймали жєбраків, які просили за них милостиню, а натомість могли жити в бурсі. Тож студентам доводилося спати поряд з бомжами.

Бідні кияни запрошували бурсаків читати Псалтир над покійними. За це їх годували.

Перші два курси починали навчання о 7:15 ранку, філософи і богослови о 8:30. За пропуск занять могли «виписати» різки. Навчальний тиждень тривав 6 днів.

У покарання студентам призначали бити поклони в церкві, стояти в кутку, сидіти в карцері на хлібі й воді. Але найчастіше стібали різками. За дрібні провини студента могли побити прямо перед класом, середні провини каралися в келії. Найважчі – у суботу на зборах.

«Діти впізнавали мене у вбранні Діда Мороза по родимці»

Майже сорок років – з 1973-го по 2004-й – Світлана Черненко працювала у дитсадку в Катеринівці.

– Мені подобалося панькатися з манюніми, – згадує вона тепер.

Світлана Миколаївна має на увазі те, що її підопічними були діти молодшої групи.

– З манюніми – найважче, – стверджує пенсіонерка Черненко. – Були у групі і діти у віці шість місяців. Плачуть, бувало, просяться до мамки. А їх треба навчити їсти ложкою, на горщик сідати, слухатися старших. Потім – заняття з розвитку мови, з малювання. Малі – вони дуже цікаві. А кмітливі які! Бувало, дитина хоче зробити якусь шкоду, аж гляне мені в очі і зрозуміє: не можна. Були скромні дітки. Один хлопчик такий розумний був, знав усе на світі! Та коли треба було продекламувати вірша біля новорічної ялинки, він забував його, плакав. Треба було заспокоїти дитину. Були й балувані. Один хлопчик, як щось не по його, – впаде і лежить. Іноді й впісовався. До нього теж треба було підхід знайти. Я дітей лю-

била.

За словами Світлани Черненко, вона завжди відчувала, що й вихованці її люблять.

– Одна дівчинка, як її переве-

ги мене Миколаївною кликали.

Ще Світлана Миколаївна розповіла, як на новорічні ранки вивчалася Дідом Морозом.

– Діти впізнавали мене у

ли в середню групу, просилася: дайте я хоч подивлюся на неї. Тобто на мене, – пригадала Світлана Миколаївна. – А називали діти мене так: Калявіна, Камочка, Камія. Вони ж чули, що коле-

вбранні Діда Мороза по родимці на обличчі, – згадала.

– З батьками вихованців ми, працівники дитсадка, знаходили спільну мову, – продовжила пенсіонерка. – І ремонти приміщень

спільно з ними робили. Фарбували віконні рами, двері, підлогу, білили стелі. Приходили всі батьки, чий діти в дитсадку, – і начальники з рудника, і робітники.

Далі дізнаюся від Світлани Черненко, що її чоловік, Володимир Васильович, помер давно – у 56 років.

– Тепер кукурікаю сама, – каже жінка. Але, бачу, на брак родинного тепла їй скаржитися гріх: поряд мешкає онука Саша з чоловіком та дитиною. Щоправда, чоловік онуки тут буває нечасто – військова служба не дає такої можливості. А правнучка Таїна дарує Світлані Миколаївні стільки приємних миттєвостей!

– Таїна любить у садок ходити, любить виховательок, нянечок, – хвалить правнуку Світлана Черненко. – І дуже проворна. Та, думаю, це – не біда.

Віктор КРУПСЬКИЙ

Тотчемо в пісн

Котлети з капусти

Білокачанну капустину вагою 1,5 кг очистити, вирізати качан і дрібно нашаткувати (в цілому знадобиться 1 кг подрібненої капусти). Налити в каструлю води, додати кілька ложок оливкової олії, скласти капусту і тушувати близько 20 хв. Половину склянки манки всипати в каструлю, безперервно помішувати капусту. Протушувати хвилин 10. Зняти каструлю з вогню, додати сіль, кріп, кмин, суміш перців і залишити охолонути. З маси сформувати круглі котлети, обсмажити в олії з обох боків, попередньо обвалявши в сухарях. Можна приготувати соус: в томатний сік додати подрібнений часник і нарізану петрушку.

Котлети гречані з грибами

Відварити без солі склянку гречаної крупки, остудити. Обсмажити 300 г печериць разом з подрібненою цибулиною і натертою морквиною. 100 г хліба (краще житнього) залити водою. У блендері змішати гречку, гриби з овочами, хліб, сіль, часник, петрушку, перець, будь-які приправи на смак. Сформувати з отриманої маси котлети, обваляти в сухарях і обсмажити. Подавати з пісним соусом: 50 пшеничного борошна розвести водою, після чого обсмажити на сковорідці, додати сіль, трохи соку лимона і мускатний горіх.

Котлети з квасолі

Квасолу відварити. По одній картоплині і морквині відварити, охолодити, почистити. Одну цибулину нарізати, обсмажити. Змішати всі інгредієнти, перевернути на м'ясорубці, по-

солити і поперчити. Додати подрібнений часник. Сформувати котлети, обсмажити, обвалявши попередньо в сухарях. До цієї страви можна подати такий соус: томат протушувати з прованськими травами.

Котлети з гарбуза

Натерти 1 кг гарбуза. 2 цибулини і картоплину дрібно нарізати. Змішати овочі, обсмажити на олії, потім налити трохи води і тушувати на повільному вогні близько 20 хв. Всипати половину склянки манки, добре розмішати і протушувати ще хвилин 10. Овочеву масу охолодити, додати спеції і трави за смаком, сформувати котлети і обсмажити, обвалявши в сухарях. До цих котлет добре подати такий соус: оливкову олію прогріти разом з подрібненим часником, поки останній не розчиниться.

Адміністрація ПАТ «Кіровоградське рудоуправління» глибоко сумує з приводу смерті колишнього працівника підприємства, ветерана виробництва

Мартиненка Івана Григоровича

та висловлює щире співчуття рідним і близьким покійного.

Щоденний прогноз за місячним календарем

нити відкладення солей, артрити і подагру. Є можливість знайти джерела фінансування бізнесу.

9 грудня – гроші приходять до того, хто не просто мріє про матеріальний добробут, а робить все можливе, щоб здійснити свою мрію. Добре зробити вправи для поліпшення рухливості суглобів.

10 грудня – не ухвалюйте необдумані рішення. Особливо вразливі ділянка горла і шийний відділ хребта. Добре перебувати в родиненому колі.

11 грудня – усі справи, спрямовані на поліпшення і трансформацію, будуть особливо вдачі. Вживайте легку їжу, більше пийте води; корисні молоко і сир.

12 грудня – сприятливі процедури з очищення дихальних шляхів, омолодження. Уразливі нирки, голосові зв'язки. Краще щось купувати, ніж продавати.

13 грудня – сни цієї доби можуть бути пророчими. Дуже корисні різноманітні трав'яні чаї. Добре встановлювати нові особисті зв'язки.

Цибуля в тирсі

Є спосіб виростити зелену цибулю в поліетиленовому пакеті в тирсі. В результаті без особливих труднощів отримаєте справжній зелений урожай.

Підготуйте: міцні поліетиленові пакети; цибулини (дрібні); тирсу (можна купити в будь-якому зоомагазині); туалетний папір.

Перший спосіб. «Заваріть» окропом жменю тирси в каструлі, дайте їй охолонути, потім злийте воду. Тирса повинна бути вологою, але не сирою – при натисканні з неї не повинна капати вода. У пакет покладіть дві великі жмені тирси, трохи утрамбуйте її. Відріжте у цибулин шийку (як на першому фото), щоб стимулювати ріст зелених пір'їн. Висадіть щільно цибулини в тирсу. «Надуйте» пакет і зав'яжіть. Залиште так, поки зелене пір'я не виросте досить високим. Потім можете розв'язати. Цей метод насичує пакет вуглекислим газом, необхідним для активного росту рослин.

Другий спосіб. Використати замість тирси туалетний папір. Відірвіть кілька шарів, покладіть у пакет і змочіть водою, щоб утворилася кашка. Потім повторіть усі попередні маніпуляції. Результат – дуже багато цибулі на маленькому просторі і в короткі терміни!

Ваше здоров'я

Прогулюючись у холод без шапки, можна захворіти на серйозні недуги, небезпечні ускладненнями.

► Запалення у вухах. Викликає сильний біль і свербіж, до того ж, слух в період хвороби погіршується, що теж викликає значний дискомфорт. Через застуду у вушному проході можуть з'явитися запалення, фурункули, що переходять в отит, гайморит, запалення мигдалини або лімфатичних вузлів. А з цим обов'язково потрібно звертатися до лікаря, навіть може знадобитися госпіталізація. Якщо хворі вуха не лікувати або лікувати неправильно, виникнуть ускладнення у вигляді менінгіту або глухоти. Щоб уберегти свої вуха від хвороби, взимку необхідно носити шапку або спеціальні хутрянні «вушка».

► Від переохолодження може виникнути запалення гайморових пазух, особливо при тривалому нежиті. Гайморит проявляється загальною слабкістю, високою температурою, зниженням нюху, підвищенням слизовиділення і, найголовніше, рясними гнійними виділеннями з носа. При таких симптомах необхідно негайно звернутися до лікаря, інакше можуть виникнути важкі ускладнення – менінгіт, набряк мозкових оболонок, абсцес

Носити шапку у холоди – обов'язково

мозку та ін. Якщо у вас слабкий імунітет і часто буває нежить, носити взимку шапку вам просто необхідно, причому свій вибір краще зупинити на моделях, що закривають чоло.

► Менінгіт.

Часті переохолодження і простуди на тлі низького імунітету загрожують та ким серйозним захворюванням, як запалення оболонки мозку. Через низький імунітет при вірусних інфекціях дихальних шляхів менінгіт може виникнути у будь-якому віці. Недолікуваний менінгіт часто переростає в ще більш важке захворювання – епілепсію. Щоб цього не сталося, не допускайте переохолодження голови.

► Невралгія лицьових нервів. Від холоду може паралізувати лицьові м'язи, що відразу зіпсує красу обличчя і завдасть

серйозної психологічної травми. Перші ознаки захворювання – стріляючий біль в обличчі і шії. Тому при перших болях, щоб ваше обличчя не перекосило, відразу зверніться до лікаря.

► Охолодження голови може призвести до пошкодження структури волосся – відчастих холодів порушується кровопостачання голови, що знижує надходження до

волосся поживних речовин, через що значно збільшується їх випадіння.

► Перебування на холоді без головного убору може викликати часті головні болі. На морозі в мозок надходить більше крові, саме тому перші 20 – 30 секунд на холоді ви можете відчувати біль. При цьому значно страждають судини, що і стає причиною частих головних болів у майбутньому.

